

21.9.2026

Heinäveden kunnanhallituksen lausunto asiassa:

Diaarinumero 1881/03.04.04.04.16/2026

Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle, koskien valitusta Heinäveden kunnanvaltuuston päätöksestä 08.06.2026 § 22, Kilpimäen tuulivoimapuiston osayleiskaava ja Heinäveden järviolueiden osittainen rantayleiskaavan kumoaminen – kaavan hyväksyminen

Johdanto

Heinäveden kunnanhallitus päätti kokouksessaan 22.5.2023 § 98 käynnistää oikeusvaikutteisen tuulivoimaosayleiskaavan laatimisen Kilpimäen tuulivoimahanketta varten hanketoimija OX2 tekemän kaavoitusaloitteen pohjalta (liite 0.1 ja 0.1.1). Kaava on tullut vireille Heinäveden kunnanhallituksen päätöksellä 27.11.2023 § 214 (liite 0.2). Kaavahankkeessa on tutkittu Kilpimäen alueelle sijoittuvan, hyväksymisvaiheessa enintään 10 tuulivoimalasta koostuvan tuulivoimapuiston toteuttamisen edellytyksiä alueella. Kaavoitusprosessi on edennyt Maankäyttö- ja rakennuslain (myöhemmin alueidenkäyttölain) 77 a § mukaisena oikeusvaikutteisen yleiskaavan prosessina vireilletulosta valmisteluvaiheeseen ja edelleen ehdotusvaiheeseen ja hyväksymiskäsittelyyn vuosien 2023–2026 aikana (liitteet 0.3–0.5).

Kilpimäen tuulivoimahankkeelle on toteutettu ympäristövaikutusten arviointimenettely vuosina 2023–2025. Ympäristövaikutusten arviointia ja osayleiskaavaa varten laadittavia selvityksiä on tehty samoin vuosina 2023–2025. Kilpimäen tuulipuiston osayleiskaavoituksen aikana toteutetun ympäristövaikutusten arvioinnin yhteysviranomaisena toimi Pohjois-Karjalan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus), joka on 1.1.2026 alkaen ollut Lupa- ja valvontavirasto (LVV).

Heinäveden kunta on hyväksynyt Kilpimäen osayleiskaavan kunnanvaltuuston kokouksessa 08.06.2026 § 22. Muutoksenhakuajana hyväksymispäätöksestä jätettiin kaksi valitusta, joissa vaaditaan, että Itä-Suomen hallinto-oikeuden tulee kumota Heinäveden kunnanvaltuuston päätös 08.06.2026 § 22. Tämä lausunto koskee valitusta diaarinumerolla 1881/03.04.04.04.16/2026.

Valituksessa vaaditaan osayleiskaavan kumoamista seuraavin perusteluin:

- Hankealueen soveltumattomuus tuulivoimatuotantoon
- Valtioneuvoston 1,25 km etäisyysvaatimus tuulivoimaloihin
- Puutteelliset selvitykset (mm. luonto ja eläimistö, liikenne, maisema, pinta- ja pohjavedet, poikkeus- ja riskitilanteet, viestintäyhteydet, ympäristökuormitus)
- Tuulivoimaloiden jätahuolto ja purkamisen vaikutukset
- Nimettyjen voimaloiden etäisyys pohjavesialueista ja tieyhteys pohjavesialueella sekä vesistövaikutusten arviointi
- Vaikutukset kiinteistöön 090-413-7-40 ja kiinteistöjen arvoon

Perehdyttyään muutoksenhakijoiden valitukseen, Heinäveden kunta lausuu asiassa yhteenvetona, että kunnan käsityksen mukaan Itä-Suomen hallinto-oikeudelle toimitettu valitus ei sisällä sellaisia perusteita, joiden nojalla Itä-Suomen hallinto-oikeuden tulisi kumota muutoksenhaun kohteena oleva Heinäveden kunnan päätös 08.06.2026 § 22. Itä-Suomen hallinto-oikeuden tulee siten näkemyksemme mukaan hylätä muutoksenhakijan tekemä valitus ja pysyttää Heinäveden kunnanvaltuuston päätös 08.06.2026 § 22 Kilpimäen tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymisestä voimassa.

Heinäveden kunta esittää tässä vastineessa näkemyksensä Kilpimäen tuulivoimapuiston osayleiskaavan hyväksymispäätöksestä 08.06.2026 § 22 tehdyn valituksen (dnro 1881/2026) osalta. Valitukseen vastataan edellä esitetyn valitusperusteiden koonnin mukaisessa järjestyksessä.

Lausunto koskien annettua valitusta 1881/2026 Heinäveden kunnanvaltuuston tekemään päätökseen 08.06.2026 § 22.

Suuri osa valituksesta pohjautuu väitteeseen eri selvitysten riittämättömyydestä ja puutteellisuudesta. Yleisenä kommenttina toteamme, että selvitykset on tehty voimassa olevien ohjeistusten mukaisesti ja asiaan sovellettavien lakien vaatimassa laajuudessa. Selvityksistä ja kaavan teknisestä toteutuksesta on vastannut hyvämaineinen ja asiantunteva toimija ja kaavoittaja. Toimijan erikoisasiantuntijoiden ryhmä on laatinut selvitykset yleisesti hyväksytyjen periaatteiden ja toimintatapojen sekä voimassa olevien ohjeiden mukaisesti. Kaava on laadittu Heinäveden kunnan hallinnollisessa ohjauksessa. Kaavaprosessissa on noudatettu normaalia hyvää hallintotapaa ja erityislainsäädäntöä, niin päätöksenteossa, viranomaisyhteistyössä, kuin asianosaisten tiedottamisen ja kuulemistenkin osalta. Kaavaratkaisu on laadittu yleiskaavan ja tuulivoimarakentamista koskevan yleiskaavan sisältövaatimukset huomioiden. Selvitykset ja vaikutusten arvioinnit ovat riittävät lain edellyttämällä tasolla tuulivoimarakentamisen, teknisen huollon ja sähkönsiirron järjestämiseksi.

Kaavan laadinnassa on otettu huomioon ympäristöministeriön tuulivoimarakentamista koskeva ohjeistus sekä voimassa olevat muut lait ja ohjeet, eikä kaavan mahdollistama hanke näin toteutettuna aiheuta kohtuutonta haittaa. Edellä mainitun perusteella, valitus on kokonaisuudessaan hylättävä perusteettomana.

1. Hankealueen soveltumattomuus tuulivoimatuotantoon

Hankealue sisältyy Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040, 2. vaihe (energia ja maisemat) osoitettuihin tuulivoimatuotannolle soveltuviin alueisiin. Maakuntakaavan selvityksiä tarkemmissa hankekohtaisissa selvityksissä on hankealuetta tutkittu kattavammin ja yksityiskohtaisemmin. Myös näiden hankekohtaisten tarkempien selvitysten valossa hankealue soveltuu hyvin tuulivoimarakentamiseen. Alueen luonnonolot, eläimistö ja esimerkiksi melu- ja välkevaikutukset on selvitetty. Laadittu kaavaratkaisu on muodostunut vaikutukset ja hankealueen erityispiirteet huomioon ottaen alueelle hyvin soveltuvaksi.

2. Valtioneuvoston 1,25 km etäisyysvaatimus tuulivoimaloihin

Hankealue sisältyy Pohjois-Karjalan maakuntakaavassa 2040, 2. vaihe (energia ja maisemat) osoitettuihin tuulivoimatuotannolle soveltuviin alueisiin. Valituksessa mainittu etäisyysvaatimus tuulivoimaloihin koskee hallituksen esitystä alueidenkäyttölain muutokseksi, joka on edelleen käsittelyssä. Maakuntakaavassa

osoitettuun tuulivoima-alueeseen ei hallituksen esityksen mukaan sovelleta etäisyysvaatimusta.

3. Puutteelliset selvitykset

Valituksen eri kohdissa on viitattu valittajien mielestä puutteellisiin selvityksiin, mm. luonto ja eläimistö, liikenne, maisema, pinta- ja pohjavedet, poikkeus- ja riskitilanteet, viestintäyhteydet ja käytöstä poisto.

Selvitysten riittävyyteen ovat ottaneet kantaa kaavoitusprosessin aikana eri viranomaisahot ja YVA-yhteysviranomainen. Heinäveden kunta toteaa lausuntonaan, että kaavahankkeen aikana laaditut selvitykset ovat riittävät. Yhteysviranomaisen esittämät täydennystarpeet on otettu huomioon kaavaselostuksessa.

Maastoselvitykset kaava-alueella ja voimalapaikoilla ovat kattavat ja kaavan suunnittelutaso huomioon ottaen riittävät. Alueella tehdyt maastokäynnit ovat keskittyneet voimalapaikkoihin ja olemassa olevaan sekä uuteen ohjeelliseen tiestöön ja niiden ympäristöön, mutta arvokohteita on tarkasteltu myös laajemmin niiltä osin, kun karttatarkastelu tai maastokäynti on antanut viitteitä luontoarvoista.

Siltä osin, kun voimalapaikkoja on muutettu kaavoituksen vaiheiden aikana mm. luontoarvojen huomioon ottamiseksi ja vaikutusten vähentämiseksi, on karttatarkasteluna selvitetty, onko muuttuneesta voimalasijainnista jo riittävät luontotiedot arvioinnin pohjaksi vai onko tarpeen tehdä täydentäviä selvityksiä ja tarvittaessa täydennetty selvityksiä.

Kaiken kaikkiaan eri luontoarvoja on tutkittu alueella kattavasti. Maastopäivien lisäksi on ennen maastoon menoa kunkin selvityksen osalta määritetty karttatarkastelun perusteella kyseisen lajiryhmän osalta potentiaaliset alueet, joihin selvityspäivät kohdistetaan. Selvityksiä myös laajennettiin uusiin lajiryhmiin maastossa tehtyjen havaintojen perusteella. Selvitykset on toteutettu Mäkelän ja Salon Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi -oppaan mukaisesti (Suomen ympäristökeskuksen raporteja 43 / 2023).

Linnustovaikutuksia selvitettiin kattavasti. Esimerkiksi muuttolinnustoa seurattiin Kilpimäen hankkeen toimesta 15 päivän ajan keväällä sekä 15 päivän ajan syksyllä. Tämän lisäksi lähelle suunnitelluilla saman hanketoimijan kehittämällä Jouhtenisen ja Korpivaaran tuulivoimapuistojen alueilla tehtiin vastaavan laajuisesti muuttolintujen seuranta. Yhteisesti näistä hankkeista saatiin varsin hyvä käsitys alueen merkityksestä muuttolinnustolle. Yhteysviranomaisen lausunnon pohjalta SPA-alueiden suojeluperusteena olevien lajien kuvausta on täydennetty kaavaselostukseen kuten myös perusteluja vaikutusten arviointiin. Myös

yhteisvaikutuksia muiden lähialueen hankkeiden kanssa on arvioitu yhteisvaikutuksia käsittelevässä kappaleessa.

Selvityksissä kartoitettiin myös metson ja teeren soidinpaikkoja. Pöllöjen mahdollista pesintää selvitettiin useana päivänä ja ajankohtana. Tuulivoimapuiston vaikutuksille herkimmiksi arvioidaan metso ja kuikka, mutta vaikutuksia myös muihin lintulajeihin on arvioitu ja todettu olevan. Vaikutuksia käsitellään kaavaselostuksen kappaleessa 9.8.2. Selvitysten tulosten pohjalta kaavaratkaisua muokattiin voimaloita poistamalla ja siirtämällä siten, että vaikutukset linnustoon ovat vähäisemmät.

Muuhun eläimistöön liittyen esimerkiksi selvityspäivät, lumijälkilaskentojen ajankohdat ja ylipäättään menetelmien kuvaukset löytyvät kuvattuna kaavaselostuksesta tai sen liitteistä. Lumijälkilaskennoista on oma erillinen julkinen liite (12.1.) sekä vain viranomaiskäyttöön tarkoitettu osuus (liite 12.2.). Vaikutukset hirvieläimiin on kerrottu kaavaselostuksessa kappaleessa 9.81. kohdassa Muu eläimistö. Arvioinnissa todetaan, että hirvieläimet voivat väistää aluetta rakentamisen aikana ja hankkeen alkuvaiheessa, mutta todennäköisesti palaavat alueelle myöhemmin. Vaikutukset muuhun eläimistöön on arvioitu vähäisiksi. Yhteenvedona Heinäveden kunta katsoo, että luontoselvitykset on laadittu hyvin ja riittävällä tavalla.

Liikenteelliset vaikutukset on arvioitu kattavasti kaavaselostuksen luvussa 9.13. Arvioinnissa on otettu huomioon niin rakentamisen kuin käytön aikainen liikenne. Hankkeen lähtökohtana on pyrkiä massatasapainoon, jotta maa-aineskuljetusten määrä alueelle tai sieltä pois voidaan minimoida. Raskaan liikenteen kuljetuksissa ei ole eritelty tienrakentamisen vaatimaa liikennettä, vaan määrät sisältyvät kokonaismääräarvioihin. Kuljetus- ja liikennemäärät ovat arvioita, jotka tarkentuvat jatkosuunnittelun yhteydessä, kun esimerkiksi maaperätutkimusten myötä voimalakohtaiset perustamistavat selviävät.

Toisin kuin valituksessa esitetään, arvioinnin yhteydessä on esitetty myös mm. henkilöliikenteen osuus hankkeesta johtuvasta liikenteestä. Puuston poisto ei aiheuta sellaista erillistä liikennettä, joka eriteltäisiin rakentamisen aiheuttamasta muusta liikenteestä.

Vaikutukset liikenneturvallisuuteen sekä mahdollisten häiriö- tai onnettomuustilanteiden vaikutukset on arvioitu myös kaavaselostuksessa, luvuissa 9.13.1 Tieliikenne (kohdassa Liikenneturvallisuus) sekä 9.21.5. Muut riski- ja häiriötilanteet.

Vaikutukset viestintäyhteyksiin on arvioitu ja kuvattu taulukossa 9–1 sekä luvussa 9.2.1. Pohjois-Karjalan maakuntakaavan yhteydessä. Maakuntakaava sisältää kaavamerkinnän ja -määräyksen radioyhteyksien turvaamisesta.

Maisemalliset vaikutukset on arvioitu varsin laajasti. Menetelminä on käytetty mm. näkyvyysanalyysiä, maisemaselvitystä ja valokuvasovitteita. Havainnekuvat laadittiin konsulttiyhtiön vakiintuneen käytännön mukaisesti ainoastaan julkisilta paikoilta, kuten teiden varsilta ja muilta yleisille kulkijoille avoimilta alueilta, eikä lainkaan yksityisiltä tonteilta tai rannoilta. Suunnitellun tuulivoima-alueen lähijärvien rannat ovat pitkälti yksityisomistuksessa.

Tuulivoimaloiden vaikutusalueelta laadittiin näkymäalueanalyysi ja kaavaehdotuksen jälkeisen palautteen perusteella tarkennettuja näkymäalueanalyyskejä lähivaikutusalueelta. Koko vaikutusalueelta tehty näkymäalueanalyysi antaa käsityksen mahdollisista näkymäsuunnista, ja tarkennetut analyysit (roottorin alareunasta ja lentoestevalojen korkeudelta) kertovat, mille alueille tuulivoimaloiden suurimmat vaikutukset kohdistuvat mm. lähijärvillä. Petäjäjärveltä laadittu havainnekuva (nro 6) tarkentaa ja havainnollistaa näkymäalueanalyysijä. Vaikutustenarvioija on pystynyt arvioinnin yhteydessä päättämään, että tietyin paikoin maisemamuutos on suurempi kuin Petäjäjärven havainnekuvan kuvauspisteessä ja paikoin lievempi. Vaikutusalueet ovat pinta-alallisesti hyvin laajoja, minkä seurauksena esimerkiksi lähivaikutusalueen järvimaisemien osalta arvioitiin kokonaisuutta. Vaikutuskohteen sisällä tuulivoimaloiden aiheuttaman muutoksen suuruudessa voi järvimaisemissa olla vaihtelevuutta.

Maisemavaikutusten arviointi on tehty valtakunnallisten ohjeiden ja hyvien käytäntöjen mukaisesti; arviointi on sekä kattava että riittävä. Kaava täyttää MRL 39 §:n ja MRA 1 §:n sisältövaatimukset kokonaisuutena.

4. Tuulivoimaloiden jätehuolto ja purkamisen vaikutukset

Tuulivoimaloiden ja sähkönsiirron käytöstä poiston vaikutukset on arvioitu tarkoituksenmukaisella ja riittävällä tasolla kaavaselostuksen luvussa 6.3. Kaavaselostuksen taulukossa 6–5 kerrotaan jätejakeittain arvio syntyvän purkujätteen määrästä, kierrätysasteesta ja hyödyntämismenetelmästä tuulivoimalaa kohden. Samassa luvussa kerrotaan myös toiminnan aikaisesta jätteiden synnystä ja käsittelystä. Voimaloissa syntyy vuosittain myös pieni määrä (joitakin kymmeniä kiloja) vaaralliseksi luokiteltavaa jätettä, kuten erilaisia

voiteluöljyjä ja akkuja, jotka lajitellaan erikseen ja toimitetaan asianmukaisesti käsiteltäväksi.

Valituksessa viitattuja palo- tai öljyvahinkojen mahdollisuutta ja haittoja on kuvattu kaavaselostuksen luvussa 9.21 Tuulipuiston onnettomuus- ja poikkeustilanteet. Lisäksi kaavasta on pyydetty pelastusviranomaisen lausunto eri vaiheissa. Kaavaselostuksessa on tunnistettu mahdollisia riskitilanteita polttoaineisiin, muihin kemikaaleihin ja esimerkiksi palorisktiin liittyen. Tuulivoimaloiden paloturvallisuus huomioidaan rakennuslupavaiheessa normaalimenettelyn mukaisesti. Pelastustoimelle turvataan ympärivuotinen pääsy hankealueelle ja voimaloille. Hankkeen tuulivoimaloiden turvallisuusratkaisuista tullaan ennen rakentamisen aloittamista tekemään erillinen palotekninen suunnitelma. Tarkemmin erilaisia menettelytapoja kuvataan luvussa 9.21.5 Muut riski- ja häiriötilanteet.

5. Nimettyjen voimaloiden etäisyys pohjavesialueista ja tieyhteys pohjavesialueella sekä vesistövaikutusten arvioinnin riittävyys

Lähin voimala sijaitsee noin 200 metrin etäisyydellä Soidinkankaan pohjavesialueesta ja etäisyys lähimmästä voimalasta Vaalunsärkän pohjavesialueeseen on noin 325 metriä. Hankkeella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta pintavesien tilaan ja sitä kautta vaikutusta suunnittelualueella sijaitsevien pohjavesien tilaan rantaimetymisen välityksellä. Hankkeen rakentamisella ei ole vaikutuksia rantaimetymisen välityksellä myöskään suunnittelualueen läheisyydessä olevien pohjavesialueiden tilaan niiden etäisyyksien vuoksi. Pohjavesien virtaus noudattaa yleensä pinnanmuotoja ja suuntautuu tämän perusteella pääsääntöisesti alueella sijaitsevia vesistöjä kohti. Rakentamisen aiheuttamia vaikutuksia voidaan lieventää eri toimenpitein, työmaavesien käsittelylle ja hulevesille voidaan laatia tarkemmat ohjeet ja suunnitelmat. Nämä eivät kuitenkaan ole osa kaavoitusta, vaan sisältävät kaavoitusta seuraaviin suunnitelmavaiheisiin.

Tuulivoimaloiden, teiden ja ojien rakentamisen aikaiset vaikutukset ovat pääasiassa lyhytaikaisia ja niitä voidaan ehkäistä hulevesisuunnittelulla ja -käsittelyllä. Tarkemmissa vaiheissa voidaan esittää työmaavesien käsittelyä lieventävinä toimenpiteinä. Lisäksi suunnittelun edetessä tehdään ojitusselitys, jossa esitetään tarkempi suunnitelma hulevesien hallinnasta ja vesien käsittelystä sekä laaditaan ehdotus seurantaohjelmaksi. Niiden arvokkaiden pienvesikohteiden kohdalla, joihin tullaan asentamaan tierumpuja, tullaan tekemään vesilain mukainen lupatarpeen lausuntopyyntö lupaviranomaiselle. Edellä esitettyjen toteutus määritellään yksityiskohtaisemmin rakentamisen suunnittelussa ja lupavaiheessa.

Ympäristösuojelulain mukainen pohjaveden pilaamiskielto on otettu kaavamääräykseksi ja huomioidaan hankkeen jatkosuunnittelussa ja rakentamisessa. Rakentamistoimet eivät sijoitu luokitelluille pohjavesialueille ja rakentamisen aikaisia mahdollisia vähäisiä vaikutuksia pohjavesiin voidaan estää huomioimalla pohjatutkimuksista saatava lisätieto pohjavesien tilasta. Rakentamistoimien yhteydessä toteutetaan tarvittaessa pohjavesien suojausta teknisin ratkaisuin.

Kaavan jälkeen jatkosuunnittelussa on vahvistunut, että pohjavesialueilla kulkevalle olemassa olevalle tieosuudelle Syvämäentiellä ei tule hankkeen toimesta kohdistumaan muokkaustoimenpiteitä eikä erikoiskuljetuksia.

Ympäristövaikutusten sekä kaavan vaikutusten arvioinnissa on todettu usean pintaveden kohdalla, että kuormitus jää pääosin ojastoon tai johtuu eri suuntaan kuin missä pintavesi on. Vaikutukset on arvioitu olemassa olevan tiedon perusteella asiantuntija-arviona riittävällä tavalla.

Kaavaselostuksessa on arvioitu myös onnettomuustilanteiden riskiä. Mikäli erikoiskuljetuksia kuljetettaisiin olemassa olevien Syrjäntien ja Syvämäentien kautta suunnittelualueelle, kasvaisi onnettomuusriski Suurisärkän ja Polvijärven pohjavesialueiden osalta. Syrjäntiellä on jo nykytilassa raskasta liikennettä, mutta mahdollisten erikoiskuljetusten myötä raskaan liikenteen liikennemäärän kasvu olisi merkittävä. Kaavaratkaisu ei ota kantaa erikoiskuljetusreitteihin, mutta hanketoimijalta saatujen tietojen mukaan pohjavesialueelle ei suunnitella toimenpiteitä tien parantamiseksi eikä lupaa tulla hakemaan erikoiskuljetuksille pohjavesialueen läpi kulkevalle tieosuudelle.

Voimalapaikan KIL.1073 kohdalla valtaosan kiintoaineesta on arvioitu pidättyvän suoalueelle ja metsäoajiin, jolloin kuormitus puroon jää vähäiseksi. Voimalapaikan ja puron välissä on puustoinen suojavyöhyke. Kielteiset vaikutukset Särkilammesta Syrjäjärveen laskevaan puroon ovat merkittävyydeltään vähäisiä eivätkä aiheuta vaikutuksia pohjaveden laatuun tai saatavuuteen.

6. Vaikutukset kiinteistöön 090-413-7-40 ja kiinteistöjen arvoon

Kaavaselostuksen kartoissa 4-4. ja 4-5. asuin- ja lomarakennusten tiedot perustuvat täysin Maanmittauslaitoksen Maastotietokanta-aineistoon (Aineisto ladattu 13.1.2026). Aineisto on kartalla rajattu koskemaan vain asuin- ja lomarakennuksia Maastotietokannassa olevien ominaisuustietojen mukaisesti. Maastotietokanta-aineiston mukaan kyseisen kiinteistön käyttötarkoitus on kaavaselostuksen laatimishetkellä ollut muu rakennus, jonka myötä se rajautuu

kyseisiltä kartoilta pois. Maanmittauslaitoksen mukaan muihin rakennuksiin lukeutuvat mm. ei-talviasuttavat lomamökit ja saunarakennukset.

Kiinteistö on voimassa olevassa Heinäveden järviolueiden rantayleiskaavassa osoitettu RA-rakennuspaikkana. Vireillä olevassa Heinäveden läntisten alueiden rantayleiskaavam muutoksen kaavaluonnoksessa kiinteistö on osoitettu loma-asuntojen alueeksi (RA). Rakennuspaikka sijoittuu Kilpimäen tuulivoimaosayleiskaavan ja Heinäveden järviolueiden rantayleiskaavan kumoamisen suunnittelualueen ulkopuolelle.

Kyseinen kiinteistö on huomioitu kaavan suunnittelussa sekä melu- ja välkemallinnuksissa kaavoitettuna RA-rakennuspaikkana. Melumallinnuksen perusteella ulkomelutaso alittaa kiinteistöllä valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) ohjearvot ja pienitaajuisten melun sisätiloihin annetut asumisterveysasetuksen toimenpiderajat. Vuotuinen välkemäärä ilman puuston näkyvyyttä rajoittavaa vaikutusta ylittää suosituksen 8 h vuodessa ollen 13:10 h/a. Eniten väkettä lähimmille asuin- ja lomarakennuksille aiheuttavat voimat voidaan varustaa tekniikalla, jolla väkettä voidaan rajoittaa.

Valituksessa nostetaan esiin huoli vaikutuksesta laajemmin lähialueiden kiinteistöjen jälleenmyyntiarvoon esimerkiksi viihtyvyys- tai terveysvaikutusten vuoksi. Kaavaselostuksessa huolta vaikutuksista kiinteistöjen arvoon on käsitelty mm. luvussa 9.18.2. toiminnan aikaisista vaikutuksista. Kappaleessa kuvataan laajasti tutkimusaineistoa aiheesta ja todetaan koontina Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjaratkaisuun 184/2013 viitaten, että voimaloiden näkyminen kiinteistölle tai voimaloiden maisemavaikutusten mahdollista vaikutusta kiinteistöjen arvoon tuulipuiston ulkopuolisella alueella ei voida pitää AKL 39 § 4 momentissa tarkoitettuna kohtuuttomana häirtana.

Pyyntö asian käsittelemisestä kiireellisenä

Alueidenkäyttölain 188 a §:n mukaan uusiutuvan energiantuotannon kannalta merkittäväksi katsottavaa asemakaavaa koskeva valitus ja 77 a §:ssä tarkoitettua tuulivoimarakentamista ohjaavaa yleiskaavaa koskeva valitus on käsiteltävä hallintotuomioistuimessa kiireellisenä suhteessa muihin lain mukaisia kaava-asioita ja rakentamislain mukaisia lupa-asioita koskeviin valituksiin. Selvyyden vuoksi todetaan, että lailla 1147/2022 lisätty 188 a § on väliaikaisesti voimassa 1.1.2023–31.12.2028, jolloin sitä tulee soveltaa myös tässä asiassa.

Hallituksen esityksessä HE 128/2022 vp todetaan nimenomaisesti, että tuulivoimarakentamista ohjaavia yleiskaavoja koskevat valitukset tulee käsitellä kiireellisinä hallintotuomioistuimissa vuosina 2023–2028. Esityksen mukaan

säätelyn tavoitteena on nopeuttaa vihreän siirtymän kannalta tärkeiden investointien etenemistä sekä edistää uusiutuvan energian tuotantoa koskevien hankkeiden toteuttamista.

Valituksen kohteena oleva tuulivoimayleiskaava mahdollistaa laajamittaisen uusiutuvan energiantuotannon toteuttamisen. Hankkeella on merkittävä yhteiskunnallinen merkitys vihreän siirtymän edistämisessä, kansallisten energia-, ilmasto- ja huoltovarmuustavoitteiden saavuttamisessa, Suomen sähköntuotannon lisäämisessä, energiaomavaraisuuden vahvistamisessa sekä huoltovarmuuden turvaamisessa. Lisäksi hankkeella on huomattavia alue- ja kunnallistaloudellisia vaikutuksia muun muassa investointien, työllisyyden, elinkeinotoiminnan ja verotulojen näkökulmasta. Asian ratkaisemisella ilman aiheetonta viivytystä on siten merkittävää yleistä intressiä koskevaa merkitystä.

Heinäveden kunnanhallitus pyytää näin ollen hallinto-oikeutta käsittelemään asian kiireellisenä.

Heinävedellä 21.9.2026

Heinäveden kunnanhallitus

Liiteluettelo

Lausunnon liiteasiakirjat Itä-Suomen hallinto-oikeuden lausunto- ja asiakirjapyyntö 5.8.2026 mukaisesti.

Kaavaproessin hallinnolliseen päätöksentekoon liittyvät asiakirjat

Liite 0.1, Kaavoitusaloitteen käsittely, Heinäveden kunnanhallituksen pöytäkirjanote 22.5.2023 § 98.

Liite 0.1.1, Kaavoitusaloite 10.5.2023, OX2

Liite 0.2, Kilpimäen tuulivoimahankkeen vireille tulo sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettaminen, Heinäveden kunnanhallituksen pöytäkirjanote 27.11.2023 §214

Liite 0.2.1, Julkipanokuulutus 30.11.2023 – 15.1.2024

Liite 0.3, Kaavaluonnoksen nähtäville asettaminen – Heinäveden Kilpimäen tuulivoimaosayleiskaava ja järvialueiden rantayleiskaavan muutos, Heinäveden kunnanhallituksen pöytäkirjanote 31.3.2025 §78

Liite 0.3.1, Julkipanokuulutus 3.4-18.5.2025

Liite 0.4, Kaavaehdotuksen nähtäville asettaminen – Heinäveden Kilpimäen tuulivoimapuiston osayleiskaava ja Heinäveden järvialueiden osittainen rantayleiskaavan kumoaminen, Heinäveden kunnanhallituksen pöytäkirjanote 9.2.2026 §25

Liite 0.4.1, Julkipanokuulutus 11.2-20.3.2026

Liite 0.5 Kilpimäen tuulivoimapuiston osayleiskaava ja Heinäveden järvialueiden osittainen rantayleiskaavan kumoaminen – kaavan hyväksyminen, Heinäveden kunnanhallituksen pöytäkirjanote 18.5.2026 §109

Liite 0.5.1, Julkipanokuulutus 11.6-3.8.2026

Valituksenalainen kaava määräyksineen, selostuksineen ja laadittuine selvityksineen

Liite 1, 2026-04-15 KAAVAKARTTA Kilpimäki tveyk ja Heinävesi järvialueiden ryk kumoaminen

Liite 2, 2026-05-05 KAAVASELOSTUS Kilpimäki OYK HYVÄKSYMINEN FINAL

Liite 3, 2026-04-15 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Liite 4, 2025-03-18 Kasvillisuus- ja luontoselvitys, Ramboll Finland Oy 2025

Liite 5, 2024-10-04 Viitasammakkoselvitys 2024, Ramboll Finland Oy 2024

Liite 6, 2024-11-19 Sudenkorentoselvitys 2024, Ramboll Finland Oy 2024

Liite 7, 2023-10-06 Liito-oravaselvitys 2023, Ramboll Finland Oy 2023

Liite 8, 2024-11-19 Lepakkoselvitys 2024, Ramboll Finland Oy 2024

Liite 9, 2024-08-14 Saukkoselvitys 2024, Ramboll Finland Oy 2024

Liite 10, 2024-11-19 Kirjoverkkoperhosselvitys 2024, Ramboll Finland Oy 2024

Liite 11.1, 2024-10-12 Lumijälkilaskenta 2024, Ramboll Finland Oy 2024

Liite 11.2, 2024-10-12 Lumijälkilaskennan 2024 liite VAIN VIRANOMAISKÄYTTÖÖN

Liite 12, 2026-01-13 Suurpetoarviointi, Ramboll Finland Oy 2025 VAIN VIRANOMAISKÄYTTÖÖN

Liite 13.1, 2024-03-28 Pöllöselvitys 2023–2024, Ramboll Finland Oy 2024

Liite 13.2, 2024-03-28 Pöllöselvityksen 2023–2024 liite VAIN VIRANOMAISKÄYTTÖÖN

Liite 14.1, 2024-11-01 Metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys 2023–2024, Ramboll Finland Oy 2024

Liite 14.2, 2024-11-01 Metsäkanalintujen soidinpaikkaselvityksen 2023–2024 liite VAIN VIRANOMAISKÄYTTÖÖN

Liite 15.1, 2025-02-27 Pesimälinnustoselvitys 2023–2024, Ramboll Finland Oy 2025

Liite 15.2, 2025-02-27 Pesimälinnustoselvityksen 2023–2024 liite VAIN VIRANOMAISKÄYTTÖÖN

Liite 16, 2024-01-11 Kevät- ja syysmuuton seuranta 2023, Ramboll Finland Oy 2023

Liite 17, 2024-06-07 Valkoposkikihanhien törmäysmallinnus 2024, Ramboll Finland Oy 2024

Liite 18.1, 2026-01-08 Sähkönsiirtoreitin luontoselvitykset, Ramboll Finland Oy 2024–2025

Liite 18.2, 2026-01-08 Sähkönsiirtoreitin luontoselvitysten 2024–2025 liitteet VAIN VIRANOMAISKÄYTTÖÖN

Liite 19, 2024-08-30 Arkeologinen inventointi, Maanala Oy 2024

Liite 20, 2024-12-09 Asukaskyselyn tulokset, Ramboll Finland Oy 2024

Liite 21, 2025-12-02 Melumallinnus, Ramboll Finland Oy 2025

Liite 22, 2025-12-17 Välkeseelvitys, Ramboll Finland Oy 2025

Liite 23, 2025-12-12 Havainnekuvakooste, Ramboll Finland Oy 2025

Liite 24, 2026-04-24 Näkymäalueanalyysi, Ramboll Finland Oy 2026

Liite 25, 2025-03-03 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman vastineraportti

Liite 25.1, Osallistumis- arviointisuunnitelmasta saapuneet lausunnot ja mielipiteet

Liite 26, 2026-01-07 Kaavaluonnos vastineraportti

Liite 26.1, Kaavaluonnoksesta saapuneet lausunnot ja mielipiteet

Liite 27, 2026-05-04 Kaavaehdotus vastineraportti

Liite 27.1, Kaavaehdotuksesta saapuneet lausunnot ja muistutukset

Liite 28, 2026-01-26 Perustellun päätelmän huomioiminen

Alueella voimassa oleva kaava kaavamääräyksineen ja kaavaselostus

Liite 29, Heinäveden järviolueiden rantayleiskaava_kaavakartta_Rummukka ja Petäjäjärvi

Liite 30, Heinäveden järviolueiden rantayleiskaava_kaavamääräykset

Liite 31, Heinäveden järviolueiden rantayleiskaava_kaavaselostus

Karttaselvitykset

Liite 32.1, karttaselvitys valituksen jättäneiden maanomistajien kiinteistöistä suhteessa kaava-alueeseen (1881/2026)

Liite 33, karttaselvitys kaava-alueen maanomistajasuhteista